

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ЗВО СВО «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процеси та методи управління діяльністю сучасної організації як перспективного методу управління нею в умовах динамічного бізнес-середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: тісно пов'язана з дисциплінами «Маркетинг», «Реклама і рекламна діяльність аграрних підприємств», «Конкурентоспроможність підприємства», «Стратегічний менеджмент», «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Менеджмент», які вивчалися раніше.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» є надання майбутнім фахівцям знань про теорію та практику результативного управління організацією у мінливих умовах соціально-економічного оточення, ознайомлення з особливостями організації і функціонування підприємств різних форм власності, особливостями організації керівництва та управління дисципліною, засадами антикризового управління, особливостями управління ризикозахищеністю організації, управлінням ефективністю її діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» є формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами організації на всіх стадіях життєвого циклу у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності:

знання:

- теоретичні та організаційні основи менеджменту організації;
- характеристику основних систем, підсистем, механізмів організації;
- порядок проведення та управління змінами в організації;
- нормативно-правову регламентацію;
- методологію проектування системи менеджменту та управлінських процедур;
- сутність, види, правила організаційного інжинірингу;
- управлінські моделі;
- правила керівництва в організації;
- умови виникнення ризикової ситуації, концепцію управління ризиком;
- способи управління результативністю;
- сутність цільових програм управління ефективністю;
- систему показників оцінювання результативності і якості менеджменту організації.

вміння :

- розглядати організацію як складну відкриту систему;
- приймати управлінські рішення відносно проведення організаційних змін при заданих умовах;
- комбінувати різні управлінські моделі при прийнятті управлінського рішення;
- проводити ділову оцінку працівників;
- приймати вірні рішення відносно управління дисципліною (у рамках чинного законодавства);
- аналізувати та оцінювати ризик діяльності;
- оцінювати результативність і якість менеджменту організації.

способи мислення:

- формування суджень – форми мислинневого відображення об'єктивної дійсності, яка полягає у ствердженнях наявності або відсутності ознак, властивостей або відносин у сфері менеджменту організацій;

- пропонування міркувань – низки пов'язаних суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері менеджменту організацій, доведення її або заперечення;

- створення умовиводів – виведення з одного або декількох суджень в області менеджменту організацій нового;

- генерування понять – пізнання сутності предметів і явищ у межах менеджменту організацій в їх істотних зв'язках та відносинах, узагальнення їх істотних ознак.

професійні, світоглядні і громадянські якості:

□ здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив менеджменту та планувати, організувати, реалізовувати, презентувати відповідні наукові дослідження;

□ ґрунтовні знання історичних засад розвитку теорії і практики менеджменту, ідейних вчень класиків менеджменту, фундаментальних постулатів та парадигм менеджменту, новітніх прогресивних тенденцій розвитку менеджменту;

□ ґрунтовні знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціально-економічних явищ та процесів у різних сферах менеджменту;

□ здатність організувати та проводити управлінські дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;

□ здатність застосовувати одержані знання з різних предметних сфер менеджменту для формулювання нових теоретичних трактувань і положень, практичних адресних рекомендацій і пропозицій;

□ здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами у сфері менеджменту, ідентифікувати та оцінювати фактори впливу;

□ ґрунтовні знання особливостей, інструментарію, новітніх напрямків менеджменту персоналу та здатність формувати ефективну сучасну систему менеджменту персоналу підприємства.

морально-етичні цінності:

- сформулювати уявлення про моральні цінності людини;

- здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у житті людини;

- формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки людей, моделювати та розв'язувати ситуації, пов'язані з виконанням обов'язків у колективі;

- розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;

- виховувати самостійність, волю, моральність.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 години, 6 кредитів ЄКТС.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Системна модель менеджменту організацій.

Організація як складова система і як об'єкт управління. Взаємозв'язок внутрішніх елементів системи і факторів зовнішнього середовища. Підприємство як відкрита система. Його суть і функції. Державне регулювання діяльності організацій на сучасному етапі.

Системна методологія в менеджменті. Принципи системного підходу в управлінні організацією. Системне управління організацією, як процес поєднання функціонального, процесного, ситуаційного і проектного підходів. Типологія системних концепцій менеджменту.

Тема 2. Еволюція організації

Еволюція поглядів на сутність і структуру організації. Життєвий цикл організації. Конкурентні стратегії підприємства. П'ять конкурентних сил. Конкурентний статус підприємства. Тенденції організаційних змін. Зміни в організації. Адаптація й інтеграція організацій.

Тема 3. Організація управління підприємством. Управлінські моделі

Порядок заснування підприємства. Засновницькі документи та їх підготовка. Статутний фонд і його формування. Державна реєстрація. Припинення діяльності підприємств бізнесу. Вплив ситуаційних чинників на проектування організації. Елементи проектування організації. Головні форми проектування організації. Особливості різновидів структур управління. Нові форми структури організації. Процес організації управління та його складові. Принципи організації управління. Суть діяльності організації. Взаємозв'язок елементів управління. Основи реструктуризації управління. Американські теоретики про теорії моделей. Цінові управлінські моделі. Моделі організацій, як об'єктів управління. Поведінкові й адміністративні моделі організації.

Тема 4. Управління підприємствами різних організаційно – правових форм

Особливості управління організаціями різних форм власності й організаційно – правових форм. Особливості організації і функціонування підприємств різних форм власності. Галузеві особливості функціонального управління організаціями. Завдання іміджу. Етапи створення іміджу. Засоби формування іміджу. Корпоративний імідж.

Тема 5. Системи функціонального менеджменту

Управління маркетинговою діяльністю. Управління матеріально- технічною системою. Галузеві особливості виробничого менеджменту. Управління соціально – психологічною підсистемою. Управління фінансово – економічною підсистемою: оборотом, запасами, основними фондами, поточними витратами, доходами і прибутками. Фінансові основи формування майна; управління обіговими активами, формуванням власних і залученням позикових фінансових ресурсів; організація фінансового планування на підприємстві галузі. Реалізація комерційної функції. Збутова політика. Стратегічний і тактичний підходи в розробці стратегії розподілу. Канали розподілу: вертикальний, горизонтальний. Управління асортиментом. Стосунки менеджера з підлеглими. Розпорядча діяльність. Управління соціально-психологічною підсистемою. Заходи з профілактики й усунення помилок. Оцінювання виконання. Дисциплінарний вплив. Організація праці та її стимулювання.

Тема 6. Основи антикризового управління

Кризові явища, як фаза життєвого циклу організації. Сутність, основні ознаки, джерела виникнення кризових ситуацій, їх типологія. Сутність, основні ознаки, джерела виникнення кризових ситуацій, їх типологія. Система заходів щодо управління організацією в кризі. Санація. Банкрутство.

Тема 7. Управління ризикозахищенністю

Управління ризикозахищенністю підприємства. Умови виникнення ризикової ситуації. Поняття ділового ризику, його різновиди. Фактори ризику. Інтегрований аналіз і оцінювання ризику. Концепція управління ризиком.

Тема 8. Конкурентна політика організації

Суб'єкти і фактори конкурентоспроможності. Ступінь впливовості конкурентних сил. Моніторинг конкурентів. Конкурентний стан організації. Антимонопольне управління в організації.

Тема 9. Управління ефективністю підприємства. Основи корпоративного управління

Зміни в організаціях. Адаптація й інтеграція організації. Діагностика управління: види й етапи, показники діагностичного дослідження. Управлінське консультування. Підприємницький менеджмент. Корпоративне управління.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Виноградський М.Д. Менеджмент організацій : [навч. посіб.] / Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. – К.: Кондор, 2004. – 596 с.
2. Осовська Г.В. Менеджмент організацій : [навч. посіб.] / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К.: Кондор, 2005. – 860 с.
3. Управление организацией : [учеб. пособ.] / Под ред. Поршнева А.Г., Румянцевой З.П., Соломатина Н.А. – 2-е изд., перераб и доп. – М.: ИНФРА-М., 1997.
4. Мескон М. Основі менеджмента / Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. – М.: Издательство «Дело», 2003. – 704 с.
5. Менеджмент організацій : [підруч.] / Л. І. Федулова та ін. ; заг. ред. Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2003. – 448 с.
6. Довгань Л.Є. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
7. Виноградський М.Д. Організація праці менеджера : [підруч.] / М.Д. Виноградський, О.М.Шканова. – К.: «Кондор», 2002. – 518 с.
8. Балабанова Л. В. Організація праці менеджера : [підруч.] / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – 2-е вид-ня, перероб. та доп. – К.:«Професіонал», 2007. – 416 с.

Допоміжна

1. Бай С.І. Менеджмент організацій. Практикум : [навч. посіб.] / С.І. Бай – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – 2004. – 179 с.
2. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи / Б. Будзан. – К.: Основи, 2001. – 349 с.
3. Бізнес-менеджмент : [навч. посіб.] / Л. І. Федулова [та ін.] ; заг. ред. Л. І. Федулова. – К. : МАУП, 2007. - 632 с.
4. Бочаров В.В. Финансовый инжиниринг : [Текст] / В.В. Бочаров . – СПб. : Питер, 2004 . – 400 с.
5. Верба В.А. Проектний аналіз: [підручник] / В.А.Верба, О.А.Загородніх. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
6. Друкер П.Ф. Эффективный керівник : [Текст] / П.Ф. Друкер. - М: Издательский дом «Вильямс», 2007. - 398 с.
7. Егоршин О.П. Управління персоналом: [навч. посіб.] – / О.П. Егоршин. – Н.Новгород: НИМБ, 1999. – 622 с.
8. Завадський Й.С. Менеджмент: Management підруч. [для студ. вищ. економ. навч. закл.] [у 3-х томах] / Й.С. Завадський. – [Т.2.] – К.: Видавництво Європейського університету, 2002, – 640с.
9. Котлер Ф. Основы менеджмента: [пер. с англ.] : [Текст] /Ф. Котлер – М: Прогресс, 1991. –736 с.
10. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посіб.] / Н.С Краснокутська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
11. Лепейко Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів: [навч. посіб.] – / Т.І. Лепейко. – Харків: Вид. ХНАУ, 2009. – 79 с.

12. Лігоненко Л.О. Антикризисне управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій : [Текст] / Л.О. Лігоненко - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 369 с.
13. Киржнер Л.А. Менеджмент организаций : [учеб. пособ.]/ Л.А. Киржнер, Л.П. Киенко, Т.И. Лепейко, А.М. Тимонин. – К.: КНТ, 2006. – 688с.
14. Минцберг Г. Структура в кулаке: создание эффективной организации : [Текст] / Г. Минцберг [пер. с англ.] – СПб.: Питер, 2004. – 512 с.
15. Немцов В. Д. Менеджмент організацій: [навч. посіб.] / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань, Г. Ф. Сініок. – К.: ТОВ «УВПК «Екс об», 2001. – 392с.
16. Монастирський Г.Л. Теорія організацій: [навч. посіб.] / Г.Л. Монастирський. – Т.: Екон. думка, 2007. – 84 с.
19. Осовська Г.В. Менеджмент організацій: [навч. посіб.] / Г.В. Осовська, А.О. Осовський. – К.: Кондор, 2005. – 860 с.
20. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: [навч. посіб.] / А.Г. Охріменко – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 130 с.
21. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера: [навч. посіб.] / Л. І. Скібіцька – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 342 с.
22. Скібіцька Л.І. Менеджмент: [навч. посіб.]. / Л. І. Скібіцька – К.: Центр навч. літ., 2007. – 416 с.
23. Фатхутдинов Р. А. Управленческие решения [Текст] : [учеб. для вузов] / Р. А. Фатхутдинов. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА – М, 2011. – 281 с.
24. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: [підруч.] / Хміль Ф. І. – К.: Академвидав, 2003. – 603 с.
25. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій: [навч. посіб.] / Ф.І. Хміль– Львів: Магнолія плюс, 2004. – 333 с.
26. Шегда А.В. Менеджмент: [навч. посіб.] / А.В. Шегда – К. Знання, 2002. – 352 с.
27. Якокка Ли. Кар'єра менеджера : [Текст] / Якокка Ли. [Пер. с англ.] – Минск: Парадокс, 1996. – 432 с.

Інформаційні ресурси

1. Комп'ютерні технології і аграрна галузь / [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.derevo.info>
2. Сайти періодичних видань: “Менеджмент”. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>